Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

29 344 Terugkeerbeleid

19 637 Vreemdelingenbeleid

Nr. 129

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 maart 2016

In het VAO van 3 maart jl. (Handelingen II 2014/15, nr. 60, VAO Vreemdelingen- en asielbeleid) heb ik uw Kamer toegezegd het vermeende oneigenlijk gebruik van de terugkeervergoeding door vreemdelingen afkomstig uit een specifieke regio in Oekraïne na te gaan. Mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking bericht ik u hierover.

Om de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers te stimuleren en hen te helpen bij herintegratie in de landen van herkomst kent Nederland verschillende vormen van terugkeerondersteuning. Het is uiteraard niet de bedoeling dat vreemdelingen in Nederland asiel aanvragen enkel om voor deze ondersteuning in aanmerking te kunnen komen. Vandaar dat de asielinstroom en het aantal verzoeken voor terugkeerondersteuning nauwlettend wordt gevolgd.

Sinds de zomer van 2015 ziet de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) een gestage stijging van het aantal asielaanvragen uit Oekraïne. Tegelijkertijd constateren de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) een stijging in de aanvragen voor terugkeerondersteuning door Oekraïners.

Deze signalen zijn voor deze organisaties aanleiding geweest om een en ander nader in kaart te brengen. Uit deze analyse komt naar voren dat:
- het overgrote deel van de asielzoekers uit Oekraïne afkomstig is uit één bepaalde regio die als veilig bekend staat (Ivano-Frankivsk in West-Oekraïne);
- de meesten Nederland inreizen met een (veelal Pools) Schengenvisum;
- zij kort na de start van de asielprocedure stappen ondernemen voor zelfstandig vertrek;
- ondanks dat er in het oosten van Oekraïne sprake is van een gewapend conflict, de meeste asielaanvragen door de IND afgewezen worden of dat de aanvragen door de Oekraïners zelf werden ingetrokken.

kst-29344-129
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Op grond van bovenstaande hebben de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en ik besloten om vreemdelingen afkomstig uit Oekraïne per direct uit te sluiten van aanvullende financiële en in natura terugkeerondersteuning. Om te voorkomen dat praktische belemmeringen hun terugkeer in de weg staat, kunnen zij nog wel gebruik maken van het REAN[1]-programma waarbinnen zij onder andere in aanmerking kunnen komen voor een vliegticket, vervangende reisdocumenten, voorlichting over terugkeer en een vaste financiële bijdrage van € 200 per volwassene of alleenstaande minderjarige vreemdeling en € 40 voor iedere minderjarig meereizend kind om zo in de eerste behoeften na vertrek uit Nederland te voorzien. Daarnaast wordt beoordeeld of Oekraïne kan worden toegevoegd aan de lijst met veilige landen. Hierover wordt uw Kamer separaat nog bericht.

Zoals gebruikelijk zal het Ministerie van Buitenlandse Zaken de Oekraïense autoriteiten inlichten over dit besluit en via de Nederlandse ambassade in Polen de afgifte van Poolse visa aan deze doelgroep onder de aandacht brengen bij de Poolse autoriteiten en verzoeken om extra toezicht hierop.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff

[1] Return and Emigration of Aliens from the Netherlands.